

VN/13868/2026

Ohjausosasto

VALTIONAVUSTUKSEN HAKEMINEN VUOKRATYÖN KÄYTÖN HILLINTÄÄ KOSKEVAAN JATKOSELVITYSHANKKEESEEN

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa haettavaksi valtionavustusta vuokratyön käytön kustannusten hillintää koskevaan jatkoselvityshankkeeseen. Tavoitteena on muuttaa nyt luodut suosituskertoimet sopimusosapuolia velvoittaviksi hintakatoiksi kertyvän tiedon ja talousvaikutusten arvioinnin pohjalta ja laajentaa uusiin ammattiryhmiin. Alueiden käyttöön on myös tarkoitus hankkia kansallinen sähköinen tilaus- ja tarjousalusta sekä rakentaa sijaishallinnan ennakointi- ja laskentamalli.

Haun tausta

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi 600 000 euron hankerahoituksen Pohjanmaan hyvinvointialueelle Vuokratyön hankinta- ja sopimusmallin rakentamiseksi Suomen hyvinvointialueille, Helsingille ja HUS:iin ajalla 1.5.2025-31.5.2026. Hankkeen hallinnoijalle Pohjanmaalle ja hyvinvointialueille toteuttaa alueiden omistama Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy.

Hankkeen taustalla oli vuosien 2022-2023 haastava henkilöstön saatavuustilanne ja sitä seurannut henkilöstövuokrauksen kustannusten merkittävä kasvu. Mallia vuokratyön hallintaan on haettu muun muassa Ruotsista. Vuokratyön käyttö on vuonna 2025 laskenut noin puoleen vuoden 2023 toteutuneesta tasosta, jolloin se oli noin 600 miljoonaa euroa. Hankkeen aikana on kartoitettu vuokratyön ja sijaishallinnan käytänteitä ja toteutuneita kustannuksia alueilla vuosina 2024 ja 2025. Hankkeen aikana on saavutettu tuloksia: alueille on rakennettu valtakunnalliset minimivaatimukset, hankintamallit sekä kerroin pohjaiseen hinnoitteluun perustuva toimintamalli. Tilanteen tilapäisestä paranemisesta huolimatta henkilöstön saatavuuteen liittyvien haasteiden voidaan ennakoida pysyvän pidemmällä aikavälillä edelleen vaikeina. Alueelliset erot ovat edelleen merkittäviä. Vuokratyön käytön syynä on usein joko reaktiivinen vastaaminen äkilliseen henkilöstövajeeseen tai useassa tapauksessa jo krooniseksi muodostuneisiin rekrytointiongelmiiin. Usein ei ole kyse suunnitellusta valinnasta. Vuokratyön käytössä on taloudellisen haasteen lisäksi vahvasti kyse myös sekä osaamiseen että hoidon jatkuvuuteen liittyvästä kysymyksestä.

Valtionavustus vuokratyön hankintamallien kehittämiseen ja henkilöstön rekrytoinnin ja pitoiman edistämiseen

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa haettavaksi avustusta, jossa tavoitteena on käynnissä olevan hankkeen tulosten pohjalta parantaa henkilöstön saatavuutta ja vahvistaa hyvinvointialueiden kykyä johtaa sijaishallintaa tiedolla, muuttamalla vuokratyöhön liittyviä hankinta-, toiminta- ja sopimusmalleja ja pelisääntöjä.

Hankkeen yksilöityjä tavoitteita em. yleistavoitteen lisäksi ovat:

- **Velvoittavat kattokertoimet ja laajennus:** Hintadatan ja uuden sote-sopimuksen vahvistuttua suositukset muutetaan velvoittaviksi hintakatoiksi ja laajennetaan aikaistetusti uusiin ammattiryhmiin.

VN/13868/2026

Ohjausosasto

- **Sähköinen tilaus- ja tarjousalusta:** Hankitaan ja otetaan kansallisesti käyttöön digitaalinen alusta sijaishallinnan reaaliaikaiseen tiedolla johtamiseen.
- **Sijaishallinnan optimointi:** Kehitetään ennakointi- ja laskentamalli kustannusvaikuttavimman sijaistustavan valintaan.

Avustuksen hakeminen

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa haettavaksi valtion talousarvion momentilta 33.03.63 Eräät erityishankkeet (*siirtomääräraha 3 v*) yhteensä enintään 750 000 euroa tämän hakuilmoituksen mukaiseen selvityshankkeeseen. Haettavana oleva avustus on käytettävissä enintään 1.7.2026 – 31.12.2027 välisenä aikana. Tarkemmat käytön ehdot sekä rajoitukset määritellään valtionavustuspäätöksessä.

Hakulomake, hankkeen talousarviolomake ja alustava projektisuunnitelma tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle 15.6.2026 klo 16.15 mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi viitteellä VN/13868/2026. Käytettävät lomakepohjat löytyvät stm.fi-sivuilta: https://stm.fi/valtionavustukset_lomakkeet

Valtionavustusta myönnetään yhdelle hankekokonaisuudelle. Avustusta voi siirtää eteenpäin, mikäli se on avustuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta tarpeellista.

Hakijoina voivat olla hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki siten kuin jäljempänä tarkemmin eritellään avustuksen käyttötarkoituksia. Hankkeiden osatoteuttajina voivat olla hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät, kunnat, kuntayhtymät ja yleishyödylliset yhteisöt. Avustus myönnetään täysimääräisenä. Avustuksella toteutetaan hankekokonaisuus, jonka tarkoitus on tuottaa tietoa kaikkien hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin sekä HUSin yhteiseen käyttöön, ja on perusteltua, että se rahoitetaan kokonaisuudessaan valtakunnallisesti.

Hakijan lisäksi myös kaikki hankkeeseen osallistuvat osatoteuttajat tulee ilmoittaa hakemuksessa ja erillisissä talousarvioissa. Osatoteuttajiksi luetaan toimijat, joille avustusta siirretään tai jotka osallistuvat hankkeen omavastuuosuuteen työpanoksella, ilman avustuksen siirtoa. Hakemukseen kuvataan projektin talousarviolomaketta käyttäen haettavan valtionavustuksen suuruus sekä käyttösuunnitelma henkilötyövuosineen ja kustannuksineen sekä muu suunniteltu määrärahan käyttö. Hakemuksessa tulee kuvata hakijan ja osatoteuttajien vastuut ja suunnitellut toimenpiteet kunkin osalta erikseen.

Hakemusten arviointi

Avustusta myönnetään hankekokonaisuudelle, jolla voidaan arvioida olevan parhaat edellytykset toteuttaa tässä hakuilmoituksessa todettuja, avustukselle asetettuja tavoitteita.

Valtionavustukseen oikeuttavat kustannukset

Valtionavustusta maksetaan enintään niin paljon kuin toiminnassa on syntynyt tosiasiallisia, valtionavustuspäätöksen perusteella hyväksyttäviä kustannuksia.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeen tavoitteen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

- 1) hallinnointikustannukset;

VN/13868/2026

Ohjausosasto

- 2) henkilöstökustannukset;
- 3) matkakustannukset;
- 4) toimitilojen vuokrat;
- 5) välittömästi tavoitteen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut;
- 6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen, tietämyksen, konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset sekä käyttöoikeudet ja lisenssit;
- 7) määritellyn tavoitteen toteuttamiseksi välttämättömät muut kuin 1–6 kohdassa tarkoitettut kustannukset.

Valtionavustusta ei saa käyttää hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) mukaisten tehtävien rahoittamiseen, ellei näillä toimilla ole välitöntä yhteyttä hankkeen kokeilu- ja kehittämistyöhön tai uusien toimintamallien käyttöönottoon. Hankkeen toimeenpanossa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hankesuunnitelma ei sisällä päällekkäisiä toimenpiteitä muiden valtionavustusten kanssa.

Valtionavustuksia myönnettäessä sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) ja valtion talousarviota 2026 (33.03.63). Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Muut tiedot

Valtionavustuksella rahoitettavan selvitystyön tulokset ovat julkisia ja avoimesti kaikkien hyvinvointialueiden sekä sosiaali- ja terveysministeriön hyödynnettävissä.

STM pyrkii tekemään päätöksen kesäkuun 2026 aikana. Hakijalle ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti.

Lisätietoja:

Erityisasiantuntija Jussi Lind, s-posti jussi.lind@gov.fi ; p. +358 295 163 578
Valtionavustuksista yleisesti: <https://stm.fi/valtionavustusten-hakeminen>